

Очікування на наступні 12 місяців¹

Банки очікують зростання кредитування та припливу депозитів. 76%² респондентів прогнозують збільшення портфеля корпоративних кредитів, а 74% – роздрібних. Разом із цим фінустанови сподіваються на покращення якості кредитів бізнесу та населення.

Банки оптимістичні стосовно приросту фондування від населення три квартали поспіль. Припливу депозитів очікують 66% опитаних – найвище значення показника за весь період опитування. Водночас 72% респондентів розраховують на приплив коштів бізнесу.

Попит

У I кварталі попит корпорацій на кредити в цілому збільшився. Про це заявили 40% опитаних. При цьому більшість банків (54%) не прогнозує його зміни в наступні три місяці. Вперше за останній рік попит на довгострокові кредити був вищим за короткострокові, а кредити великим підприємствам були популярніші за кредити МСП. Такі зміни банки пояснюють потребами великого бізнесу в оборотному капіталі та коштах для інвестицій.

Попит населення на споживчі кредити зріс: про це заявили 37% респондентів, переважно банки з великими портфелями кредитів фізичним особам. Основні рушії попиту – покращення споживчих настроїв та зростання витрат на товари тривалого вжитку. 90% опитаних указали на зменшення чи незмінність попиту на іпотеку. На думку респондентів, не було значних змін у факторах, що впливали на цей попит.

Фінустанови очікують, що у II кварталі збільшиться попит на корпоративні кредити та на споживчі кредити населенню. Відповідно до їхніх прогнозів, попит бізнесу найбільше зросте на короткострокові кредити. На збільшення попиту на іпотеку сподіваються переважно великі банки.

У I кварталі 27% банків оцінили рівень закредитованості бізнесу як високий. 49% респондентів вважають значим боргове навантаження на великі підприємства, а навантаження на МСП визначили низьким або середнім 88% опитаних. Водночас боргове навантаження на домогосподарства продовжує знижуватися – лише 9%

опитаних вважали їхню закредитованість вищою за середню.

Умови кредитування

У I кварталі банки переважно не змінювали стандарти для кредитів бізнесу. Про підвищення вимог до позичальників повідомили тільки 17% банків із дрібними корпоративними портфелями. А от кредитні стандарти для МСП було дещо послаблено в порівнянні з попереднім кварталом. Основні причини – загострення конкуренції між банками, позитивні очікування розвитку економіки загалом, окремих її галузей та підприємств. У II кварталі фінустанови не планують змінювати стандарти кредитування для бізнесу.

У I кварталі 85% опитаних банків не змінили рівень схвалення заявок на кредити бізнесу. Водночас третій квартал поспіль банки вказують на посилення жорсткості цінових умов видачі кредитів – підвищення відсоткових ставок.

Стандарти кредитування у споживчому сегменті пом'якшилися, а для іпотеки 97% опитаних банків не змінили вимоги до позичальників. Респонденти очікують, що у II кварталі ці тенденції зберуться.

У I кварталі рівень схвалення заявок на споживчі кредити збільшився. Про це повідомили 26% опитаних банків. Натомість рівень схвалення заявок на іпотеку практично не змінюється вже п'ять кварталів поспіль: у I кварталі про це заявили 94% респондентів. Окремі банки повідомили, що внаслідок зростання відсоткових ставок їхня політика видачі як споживчих, так й іпотечних кредитів стала жорсткішою.

Ризики

За оцінками великих банків, у I кварталі загальний рівень ризиків знизився. Найбільше упав ризик ліквідності, що знижується два квартали поспіль. Нижчими темпами зменшуються операційний, валютний та процентний ризики. Великі банки зазначили зменшення кредитного ризику. Очікується, що у II кварталі кредитний та валютний ризики надалі знижуватимуться, водночас інші ризики, на думку респондентів, не зміняться.

¹ Інформація про Опитування наведена на стор. 11.

² Тут і далі відповіді респондентів не зважені: 1 банк – 1 голос.

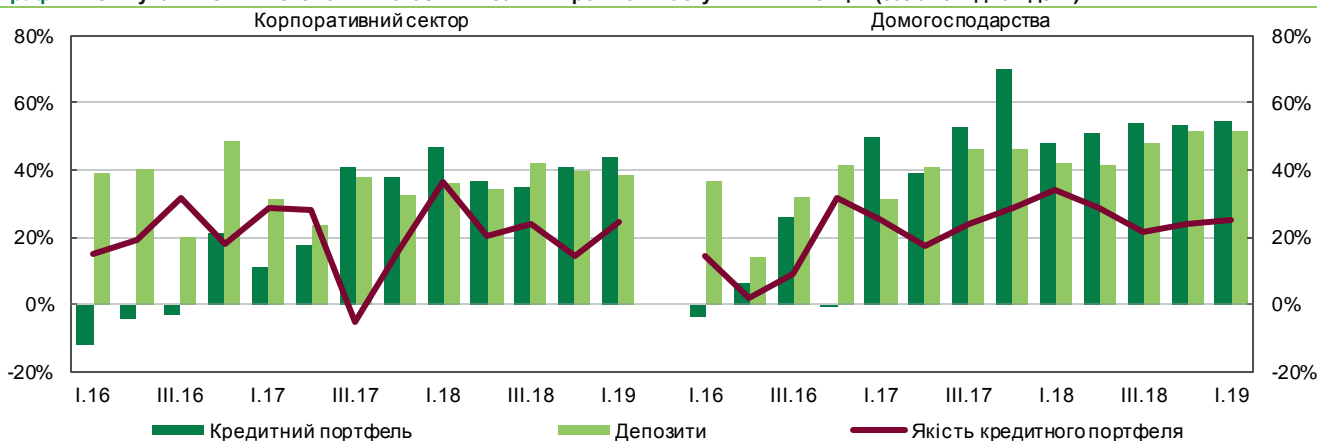
Очікування на наступні 12 місяців

У I кварталі очікування залишилися оптимістичними: на думку банків, кредитування та фондування зростатимуть. Ця тенденція зберігається для роздрібного кредитування з II кварталу 2016 року, а для корпоративного – з IV кварталу 2016 року. Очікування стосовно роздрібного кредитування помітно вищі, що відображає його стрімкіше зростання в порівнянні з корпоративним. Утім, 76% (баланс відповідей – 44%³) опитаних прогнозують збільшення портфеля кредитів підприємствам у своїх банках.

Підвищення якості кредитного портфеля бізнесу та населення очікують переважно великі банки – 26% опитаних. Хоча більшість респондентів змін не прогнозує.

Дві третини респондентів передбачає, що в наступні 12 місяців збережеться приплив депозитів населення та коштів бізнесу. Баланси відповідей становили 51% та 39% відповідно. Їхнє значення для депозитів населення найвище за всю історію спостережень удруге поспіль (графік 1).

Графік 1. Очікування зміни ключових показників банків протягом наступних 12 місяців (баланс відповідей*)

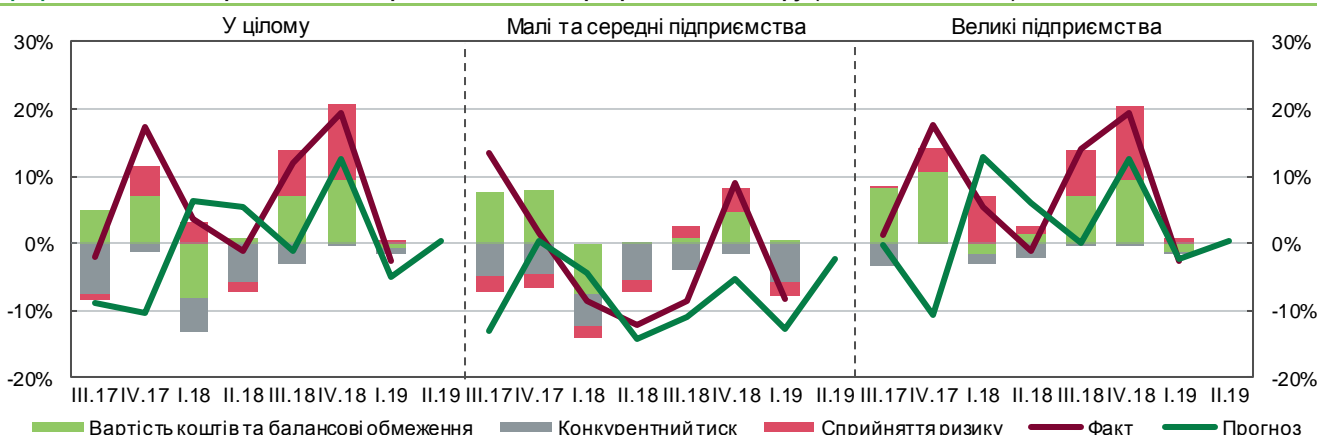
* Позитивний баланс відповідей свідчить про очікування зростання відповідного показника.

Кредитування корпоративного сектору

Поточне опитування виявило незмінність внутрішніх вимог банків до корпоративних позичальників (стандарту кредитування). Тільки 17% респондентів – в основному банки з дрібними корпоративними портфелями – зазначили підвищення стандартів кредитування. Вони ж переважно посилили вимоги до довгострокових та валютних кредитів (18% та 24% опитаних відповідно).

Вимоги до позичальників-МСП послабилися в порівнянні з попереднім кварталом (баланс відповідей знизився з 9% до -8%). Основні причини – посилення конкуренції між банками, позитивні очікування розвитку окремих галузей та підприємств, а також економічного розвитку в цілому. Для кредитів великим підприємствам переважна більшість банків (83%) не змінила кредитні стандарти (графік 2).

Графік 2. Зміна стандартів схвалення кредитних заявок корпоративного сектору (баланс відповідей*)

Примітка: лінії на графіку – фактичні та прогнозні значення показника, стовпчики – вплив факторів на зміну показника. "Вартість коштів та балансові обмеження" – незважене середнє факторів "Капіталізація банку" та "Ліквідна позиція банку"; "Конкурентний тиск" – незважене середнє факторів "Конкуренція з іншими банками" та "Конкуренція з небанківськими установами"; "Сприйняття ризику" – незважене середнє факторів "Очікування загальної економічної активності", "Очікування розвитку галузі або окремого підприємства", "Інфляційні очікування", "Курсові очікування" та "Ризик застави".

* Позитивний баланс відповідей свідчить про посилення жорсткості стандартів схвалення кредитних заявок.

³ Баланс відповідей (див. методику в додатку на стор. 7).

Дуже схожими на результати I кварталу є й очікування респондентів. Загалом банки вважають, що у II кварталі стандарти кредитування для бізнесу не зміняться, хоча кредитні вимоги до корпоративних позичальників в цілому збираються посилювати 17% респондентів – банків з невеликими портфелями кредитів підприємствам. Незначного зниження кредитних стандартів можна очікувати, на думку банків, для короткострокових, гривневих та кредитів МСП. Близько чверті банків збирається несуттєво посилити вимоги до валютних кредитів (детальні результати наведено в розділі III Додатка до звіту).

85% опитаних заявили, що у I кварталі рівень схвалення заявок на кредити бізнесу не змінився. Протягом останнього року банки неохоче схвалюють кредитні заявки великих підприємств: баланс відповідей досі від’ємний (-4%). На протизаг великим позичальникам, у сегменті МСП низхідний тренд схвалення кредитів змінився на зростання (баланс відповідей становив 8%). Попри незначні коливання в рівнях схвалення кредитних заявок бізнесу, вже третій квартал поспіль банки зазначають посилення жорсткості цінових умов видачі кредитів – підвищення відсоткових ставок (графік 3).

Графік 3. Зміна рівня схвалення кредитних заявок корпоративного сектору (баланс відповідей*)

Примітка: лінія на графіку – фактичне значення показника, стовпчики – вплив факторів на зміну показника. "Відсоткові ставки" – фактор "Відсоткові ставки"; "Заставні вимоги" – фактор "Заставні вимоги"; "Інші умови" – незважене середнє факторів "Зміни непроцентних платежів", "Розмір кредиту чи кредитної лінії", "Обмеження, установлені кредитною угодою на позичальника" та "Строк кредиту".

* Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення рівня схвалення кредитних заявок.

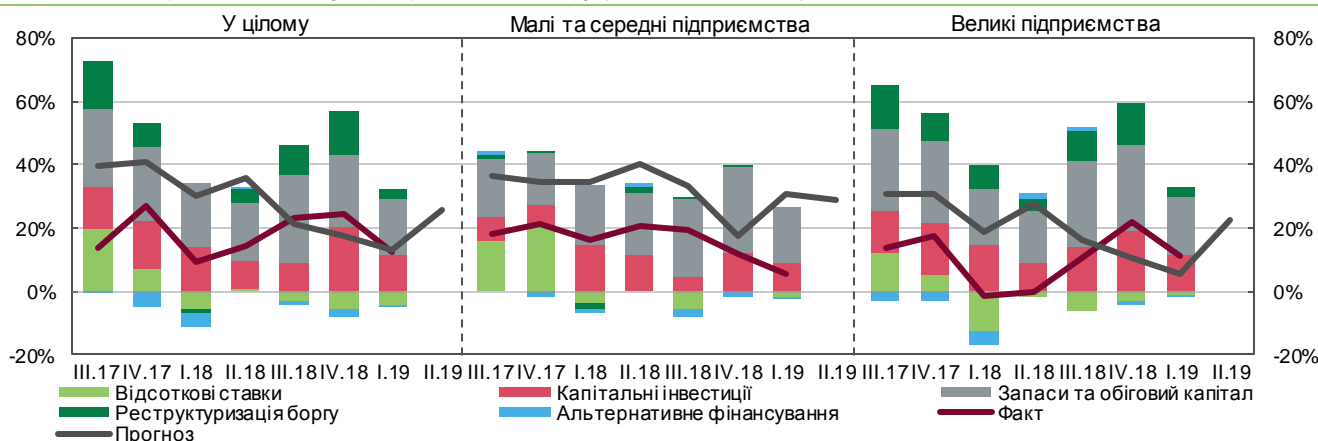
У I кварталі попит на корпоративні кредити збільшився. Про це заявили 40% опитаних, баланс відповідей становив 12%. Ідеться про кредити як МСП, так і великим підприємствам (графік 4).

На думку фінустанов, найбільше зростає попит на довгострокові позики та кредити великим підприємствам. Головними чинниками збільшення попиту респонденти вважають потреби бізнесу в оборотному капіталі та коштах для інвестицій (розділ III Додатка).

Тенденція кредитного попиту МСП привертає увагу. За останні три квартали баланс відповідей знизився на 15 в.п. Основними причинами цього респонденти вважають кредити від банків-конкурентів та зростання відсоткових ставок.

Банки очікують, що у II кварталі попит надалі зростатиме на всі види кредитів бізнесу. Найбільше – на короткострокові позики (баланс відповідей – 31%), кредити МСП (29%) та гривневі кредити (24%).

Графік 4. Зміна кредитного попиту корпоративного сектору (баланс відповідей*)

Примітка: лінії на графіку – фактичні та прогнозовані значення показника, стовпчики – вплив факторів на зміну показника. "Відсоткові ставки" – фактор "Зміна відсоткових ставок"; "Капітальні інвестиції" – фактор "Потреба в капітальних інвестиціях"; "Оборотний капітал" – фактор "Потреба в оборотному капіталі"; "Реструктуризація боргу" – фактор "Реструктуризація боргу"; "Альтернативне фінансування" – незважене середнє факторів "Внутрішнє фінансування", "Кредити від інших банків" та "Продаж активів".

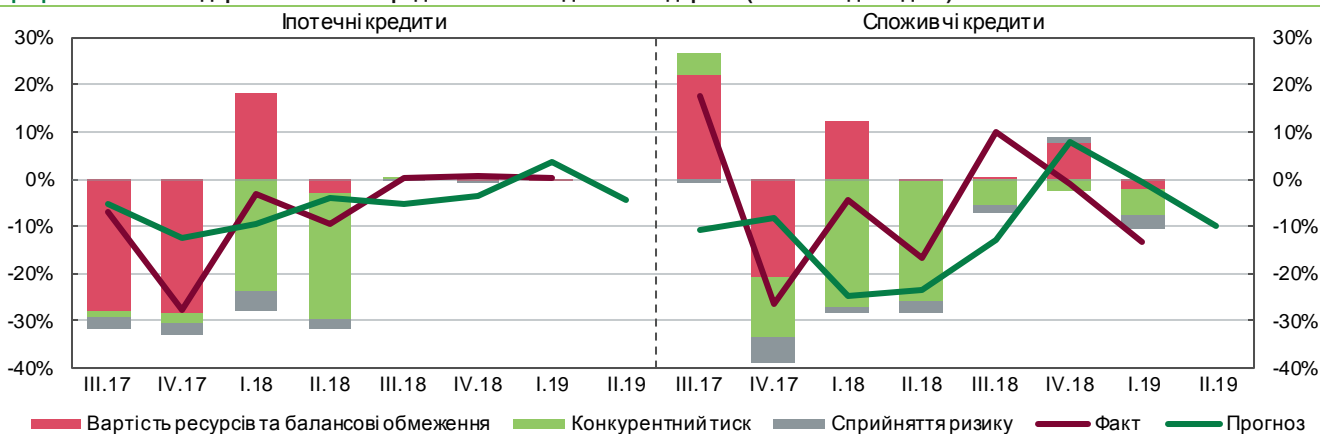
* Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення попиту.

Кредитування домогосподарств

У I кварталі стандарти кредитування домогосподарств пом'якшилися у споживчому кредитуванні та не змінилися для іпотеки. Четверть банків звітувала про послаблення внутрішніх нормативів та критеріїв відбору позичальників у споживчому сегменті. Головні фактори пом'якшення вимог до позичальників – посилення конкуренції з іншими банками та небанківськими фінансовими установами, позитивні очікування економічного зростання та підвищення

платоспроможності споживачів. Водночас 97% опитаних повідомили, що в іпотечному сегменті стандарти кредитування не змінилися. Така тенденція спостерігається три квартали поспіль (графік 5). Респонденти очікують, що у II кварталі вимоги до кредитних заявок несуттєво пом'якшаться у споживчому кредитуванні (21% опитаних) та переважно не зміняться в іпотечному (84% респондентів).

Графік 5. Зміна стандартів схвалення кредитних заявок домогосподарств (баланс відповідей*)

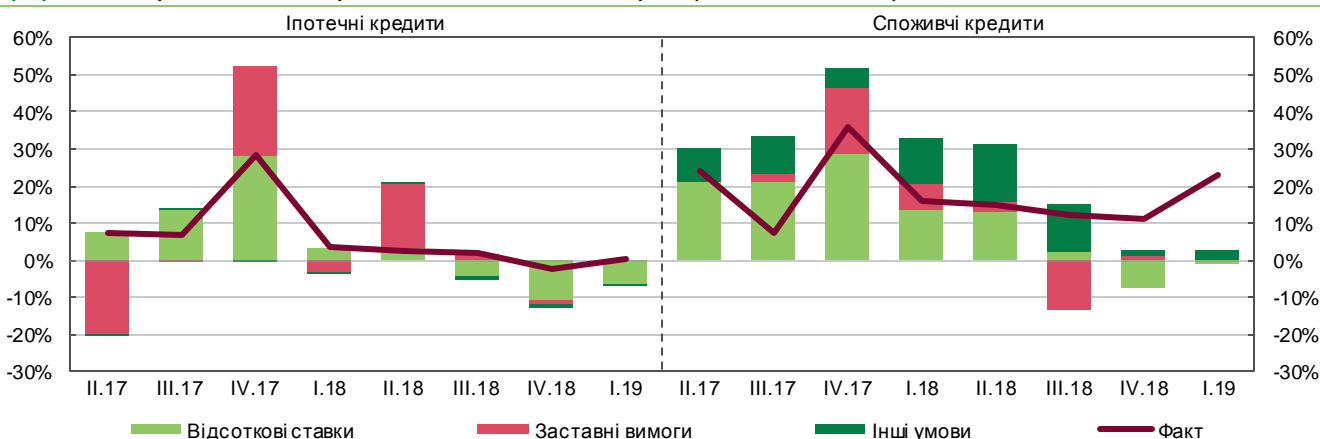
Примітка: лінії на графіку – фактичні та прогнозовані значення показника, стовпчики – вплив факторів на зміну показника. "Вартість ресурсів та балансові обмеження" – фактор "Вартість ресурсів та балансові обмеження"; "Конкурентний тиск" – незважене середнє факторів "Конкуренція з іншими банками" та "Конкуренція з небанківськими установами"; "Сприйняття ризику" – незважене середнє факторів "Очікування загальної економічної активності", "Інфляційні очікування", "Курсові очікування", а також "Очікування ринку нерухомості" (для іпотечних кредитів) або "Очікування платоспроможності споживачів", "Ризик застави" (для споживчих кредитів).

* Позитивний баланс відповідей свідчить про посилення жорсткості стандартів схвалення кредитних заявок.

Поточне опитування показало, що рівень схвалення заявок на споживчі кредити дещо збільшився: 26% респондентів схвалювали більше заявок, баланс відповідей становив 23%. Ця тенденція триває з III кварталу 2015 року. Водночас п'ять кварталів поспіль

рівень схвалення заявок на іпотеку практично не змінюється. У I кварталі це зауважили 94% опитаних. Окремі банки повідомили, що цінова політика надання як споживчих, так й іпотечних кредитів стала жорсткішою через зростання відсоткових ставок (графік 6).

Графік 6. Зміна рівня схвалення кредитних заявок домогосподарств (баланс відповідей*)

Примітка: лінії на графіку – фактичне значення показника, стовпчики – вплив факторів на зміну показника. "Відсоткові ставки" – фактор "Відсоткові ставки за кредитами"; "Заставні вимоги" – фактор "Заставні вимоги"; "Інші умови" – незважене середнє факторів "Строк кредиту", "Зміни непроцентних платежів", а також "Співвідношення суми кредиту до вартості іпотечної застави (LTV)" (для іпотечних кредитів) та "Розмір кредиту" (для споживчих кредитів).

* Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення рівня схвалення заявок.

37% опитаних заявили, що попит на споживчі кредити збільшився, особливо помітно для банків з великими

портфелями кредитів фізичним особам. Тенденція збільшення попиту на споживчі кредити триває з III

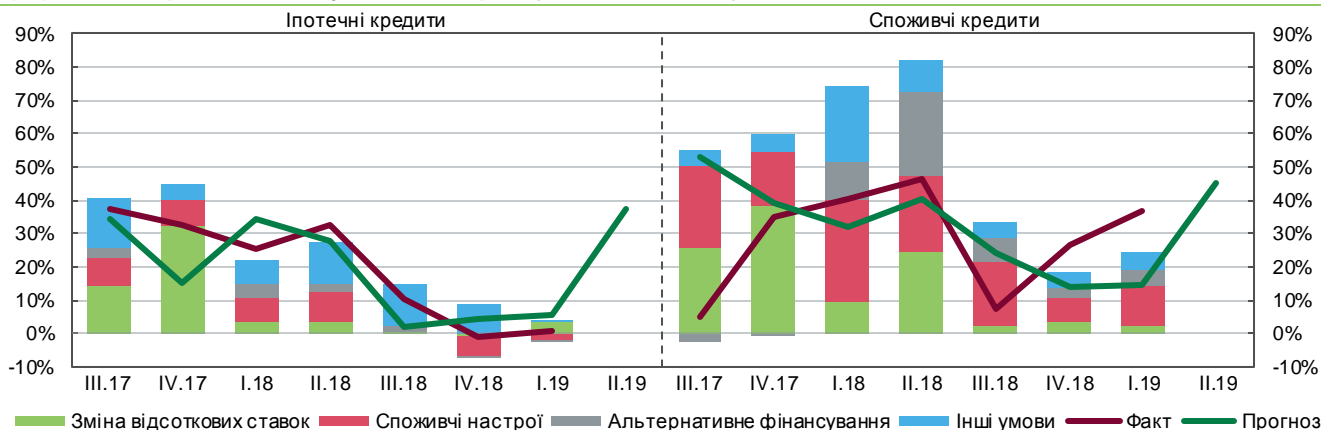
кварталу 2015 року. Натомість уже два квартали поспіль банки не бачать змін у попиті на іпотеку: у 84% опитаних він не змінився.

Найвагомішими факторами зростання попиту на споживчі кредити названі покращення споживчих настроїв та зростання витрат на товари тривалого вжитку. Незмінність попиту на іпотечні кредити, на думку банків,

зумовлена тим, що в I кварталі жоден із визначників попиту суттєво не змінювався (графік 7 та розділ IV Додатка).

Банки розраховують, що у II кварталі попит на споживчі та іпотечні кредити несуттєво збільшиться, продовжуючи майже чотирирічну тенденцію зростання.

Графік 7. Зміна кредитного попиту домогосподарств (баланс відповідей*)

Примітка: лінії на графіку – фактичні та прогнозні значення показника, стовпчики – вплив факторів на зміну показника. "Зміна відсоткових ставок" – фактор "Зміна відсоткових ставок"; "Споживчі настрої" – фактор "Споживчі настрої"; "Альтернативне фінансування" – незважене середнє факторів "Заощадження домогосподарств" та "Кредити від інших банків"; "Інші умови" (для іпотечних кредитів) – фактор "Перспективи ринку нерухомості"; "Інші умови" (для споживчих кредитів) – незважене середнє факторів "Витрати на товари тривалого вжитку" та "Купівля іноземної валюти".

* Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення попиту.

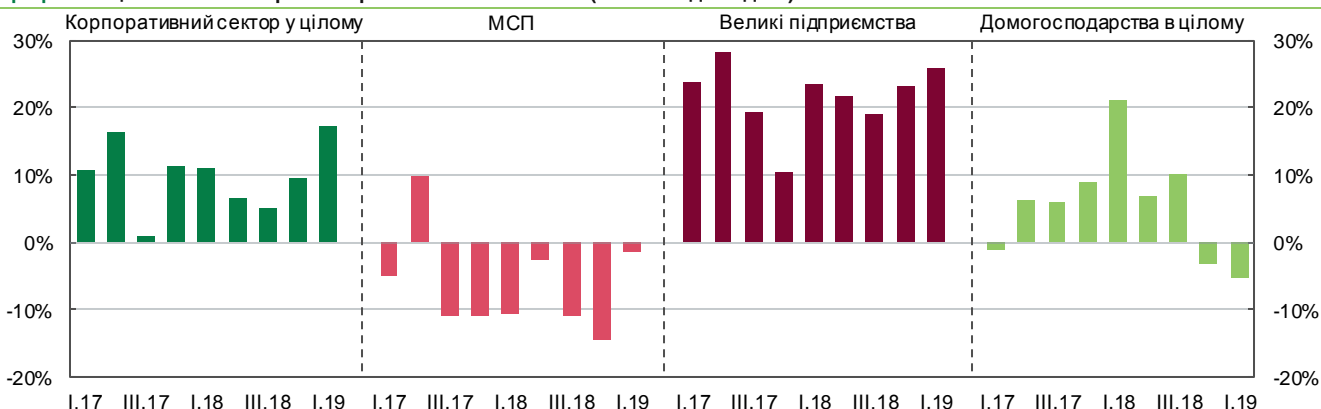
Оцінка боргового навантаження

У I кварталі 27% респондентів вважала боргове навантаження в корпоративному секторі високим. У той же час баланс відповідей (17%) досяг найвищого значення за період спостережень. Частка банків, що вказали на високу закредитованість великих підприємств, становила 49% (баланс відповідей – 26%). Натомість 88%

опитаних вважали боргове навантаження на МСП низьким або середнім.

Боргове навантаження домогосподарств продовжує знижуватися. 91% банків вважали його низьким або середнім (графік 8). Баланс відповідей був від'ємним другий квартал поспіль.

Графік 8. Оцінка поточного рівня боргового навантаження (баланс відповідей*)

* Вище значення балансу відповідей відповідає вищій оцінці закредитованості. Позитивне значення свідчить про високий рівень закредитованості, від'ємне – про її низький рівень.

Оцінка ризиків

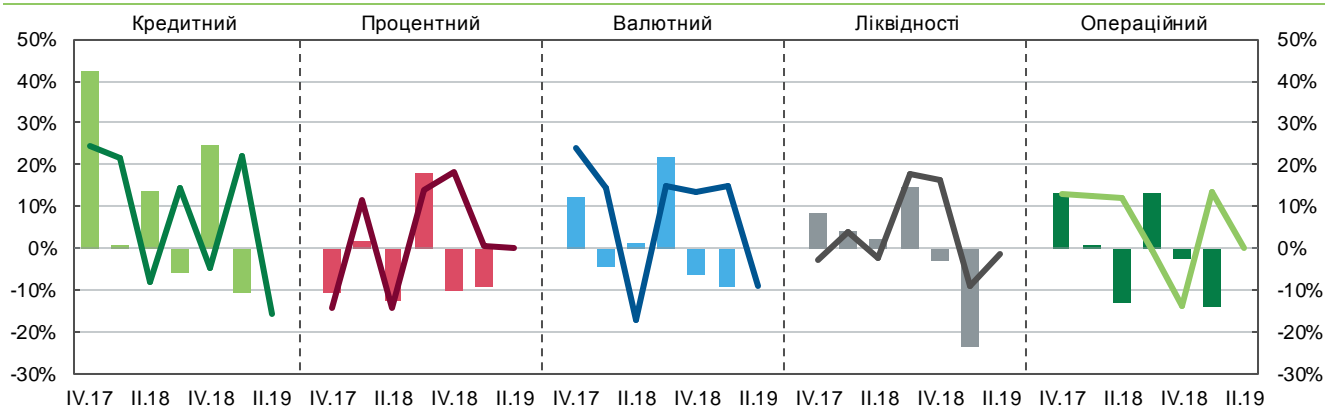
Банки вважають, що всі ризики знизилися. Визначальними в такій оцінці стали позитивні відповіді великих банків. Найпомітнішим стало зменшення ризику ліквідності (баланс відповідей - 23%), що знижується два

квартали поспіль. Також два квартали поспіль, але нижчими темпами зменшуються операційний, валютний та процентний ризики (баланси відповідей становили - 14%, -9% та -9% відповідно). Великі банки зауважили

зменшення кредитного ризику, що в результаті знизило загальний баланс до -10%. При цьому 30% опитаних заявили про збільшення цього ризику в їхній установі. Банки очікують, що у II кварталі кредитний та валютний

ризик зменшаться (баланс відповідей -16% та -9% відповідно). Водночас інші ризики, на думку респондентів, не зміняться (графік 9).

Графік 9. Зміна ризиків банків (баланс відповідей*)

Стовпчики на графіку – дані за квартал, лінія – очікування на наступний квартал.
* Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення ризиків.

Додаток: Результати опитування

Кожен банк-респондент в особі кредитного менеджера заповнював електронну анкету. Анкета містить три види запитань:

- відкриті запитання (без обмеження варіантів відповідей);
- запитання із запропонованими варіантами відповідей;
- запитання із запропонованими варіантами відповідей, упорядкованими за шкалою.

Для запитань із відповідями, упорядкованими за шкалою (наприклад, від “суттєво збільшився” до “суттєво зменшився”), розраховано показник “баланс відповідей”. В опитуванні використано такі визначення:

- кредитні стандарти – це внутрішні нормативи та критерії, якими керується банк у своїй кредитній політиці;
- кредитні умови – це терміни та умови надання кредиту, узгоджені між банком та позичальником.

Запитання анкети стосуються змін за останні три місяці та очікуваних змін протягом наступних трьох місяців, тобто протягом наступного за звітним кварталом.

Для розрахунку агрегованого результату за всіма банками кожній відповіді присвоєно оцінку залежно від відповіді респондента і його ваги в загальній вибірці. Оцінки розміщені на шкалі від -1 до 1 залежно від напрямку зміни показника. Відповіді, які свідчать, що показник

змінився суттєво, отримують удвічі вищу оцінку, ніж відповіді, що відображають несуттєву зміну. Відповідь “зріс суттєво” матиме оцінку 1, а відповідь “зріс несуттєво” – оцінку 0.5. Кожну оцінку зважено на частку відповідного респондента в загальній вибірці залежно від його частки в активах або кредитному портфелі корпоративного сектору/домогосподарств цієї вибірки. Сумарна оцінка за всіма банками становить баланс відповідей, який можна інтерпретувати як різницю між зваженою часткою респондентів, що звітують про “збільшення” певного показника, та зваженою часткою респондентів, що звітують про “зменшення” цього показника. Баланс відповідей може набувати значень в діапазоні $\pm 100\%$. Позитивний баланс відповідей свідчить про те, що респонденти в цілому оцінюють/очікують зміну показника (стандартів схвалення кредитних заявок/рівня схвалення кредитних заявок/попиту на кредитні продукти/ризиків тощо) у бік збільшення/посилення порівняно з попереднім кварталом. Детальнішу інформацію про те, як інтерпретувати баланс відповідей до кожного запитання, наведено в примітках до відповідних графіків.

Із результатами анкетування в форматі Excel можна ознайомитися на сторінках офіційного Інтернет представництва Національного банку України за посиланням:

https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=20231434

Таблиця 1. Результати опитування

Баланс відповідей	2016			2017				2018				2019
	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I. Очікування на наступні 12 місяців: ключові показники												
Як, на Вашу думку, зміняться нижчезазначені показники корпоративного сектору у Вашому банку протягом наступних 12 місяців?												
Кредитний портфель	-4.2	-3.0	21.4	11.4	17.6	41.1	38.2	46.8	36.7	34.8	40.7	43.6
Депозити	40.2	19.8	48.8	31.6	23.8	37.7	32.3	36.3	34.4	41.9	39.4	38.5
Якість кредитного портфеля	19.1	31.6	18.0	28.4	28.2	-5.1	16.0	36.4	20.5	24.2	14.4	24.3
Як, на Вашу думку, зміняться нижчезазначені показники домогосподарств у Вашому банку протягом наступних 12 місяців?												
Кредитний портфель	6.4	26.3	-0.6	49.9	39.4	52.7	70.0	48.1	51.2	54.0	53.5	54.8
Депозити	13.9	31.7	41.7	31.1	41.0	46.1	46.2	42.0	41.5	48.1	51.4	51.4
Якість кредитного портфеля	1.8	8.8	31.7	25.3	17.5	24.1	28.7	34.3	28.6	21.8	23.7	25.0
II. Оцінки ризиків												
Як змінилися ризики для Вашого банку протягом кварталу, що закінчився?												
Кредитний ризик	20.0	2.2	18.3	28.4	24.0	12.2	42.2	1.0	13.9	-5.8	24.9	-10.4
Процентний ризик	-18.1	-8.3	9.2	-20.0	-12.0	-27.8	-10.5	1.9	-12.5	18.1	-10.1	-9.0
Валютний ризик	-14.7	-10.7	22.2	24.0	-15.2	20.5	12.1	-4.6	1.3	22.0	-6.1	-9.4
Ризик ліквідності	-5.7	-8.0	15.2	-30.3	2.8	-23.1	8.6	4.3	2.3	14.8	-3.0	-23.5
Операційний ризик	10.9	10.2	16.3	14.6	33.5	3.6	13.0	0.6	-13.2	13.2	-2.6	-14.1
Як, за Вашими очікуваннями, зміняться ризики для Вашого банку протягом наступного кварталу?												
Кредитний ризик	19.4	11.3	8.1	6.3	11.3	24.5	21.7	-7.9	14.5	-4.6	22.0	-15.6
Процентний ризик	-1.0	-9.3	-9.1	-7.9	-11.6	-14.3	11.6	-14.3	13.8	18.1	0.6	0.0
Валютний ризик	20.3	7.7	-3.6	-8.4	-9.3	23.9	14.5	-17.0	15.1	13.7	14.9	-9.0
Ризик ліквідності	-1.9	-4.9	-0.8	10.4	-2.0	-2.8	3.9	-2.1	18.0	16.4	-8.8	-1.5
Операційний ризик	17.0	8.7	8.3	12.1	28.9	12.9	12.7	12.3	-0.2	-13.6	13.4	0.3
III. Кредитування корпоративного сектору												
Як змінилися стандарти схвалення заявок на кредити корпоративному сектору протягом кварталу, що закінчився?												
У цілому	7.1	0.0	2.0	33.4	-2.2	-1.9	17.4	3.7	-1.1	12.1	19.4	-2.6
Кредити МСП	-1.8	-9.5	-1.1	16.5	-5.1	13.5	1.4	-8.6	-12.2	-8.5	8.9	-8.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Кредити великим підприємствам	12.2	10.7	3.9	35.9	1.9	1.2	17.5	5.3	-1.0	14.2	19.4	-2.7
Короткострокові кредити	5.8	7.4	-0.1	21.7	-3.9	-2.6	16.8	-2.1	-3.1	3.1	12.4	-5.2
Довгострокові кредити	4.1	2.0	3.5	38.2	6.1	11.6	20.2	4.9	1.2	12.5	20.5	-2.5
Кредити в національній валюті	-2.9	-1.3	-0.4	17.3	-3.8	-2.6	16.7	-3.0	0.3	6.0	18.2	-3.9
Кредити в іноземній валюті	8.1	12.0	4.5	32.9	6.8	13.3	20.7	-0.7	-0.7	6.6	16.1	0.7

Як нижчезазначені фактори вплинули на зміну стандартів схвалення заявок на кредити корпоративному сектору протягом кварталу, що закінчився?

Капіталізація банку	6.4	1.6	0.3	6.4	12.4	11.6	12.4	-7.1	1.1	0.8	12.8	0.1
Ліквідна позиція банку	-0.9	-8.4	-1.0	5.9	-0.4	-1.6	1.9	-9.3	0.4	13.1	5.7	-1.3
Конкуренція з іншими банками	-1.0	-10.1	-12.6	-11.2	-17.9	-15.3	-3.1	-10.3	-11.9	-6.5	-0.8	-1.8
Конкуренція з небанківськими установами	3.2	0.0	0.0	0.1	0.0	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.0	0.0
Очікування загальної економічної активності	9.9	0.1	-4.6	-3.4	-13.3	1.5	4.9	-5.3	-0.2	1.8	15.5	0.3
Інфляційні очікування	7.9	2.7	-1.0	-3.2	-1.2	-0.9	6.6	8.9	-1.3	4.8	9.3	0.5
Курсові очікування	11.1	4.4	6.1	8.1	8.4	4.8	9.7	11.0	1.9	13.4	16.7	1.9
Очікування розвитку галузі або окремого підприємства	7.7	2.5	-8.0	-5.7	-12.4	-6.6	3.3	0.6	-9.2	7.0	2.9	-0.7
Ризик застави	13.5	5.9	13.5	8.1	-3.1	-3.0	-3.3	0.9	2.0	8.2	13.4	0.3

Як, на Вашу думку, зміняться стандарти схвалення заявок на кредити корпоративному сектору протягом наступного кварталу?

У цілому	-10.4	-4.5	-24.5	8.3	-8.8	-10.4	6.4	5.3	-1.3	12.5	-5.0	0.4
Кредити МСП	-19.8	-13.2	-13.2	7.3	-12.9	0.4	-4.4	-14.4	-10.9	-5.2	-12.7	-2.4
Кредити великим підприємствам	-5.1	2.5	-12.5	12.1	-0.1	-10.7	12.9	6.1	-0.1	12.6	-2.3	0.4
Короткострокові кредити	-22.0	-5.9	-23.7	13.5	-4.4	-16.4	3.5	-13.5	-3.2	8.0	-8.6	-3.2
Довгострокові кредити	-1.6	7.6	-8.4	21.7	-6.0	-9.3	15.3	8.2	2.9	16.0	1.9	0.8
Кредити в національній валюті	-11.8	-12.2	-24.7	7.1	-9.1	-15.0	4.7	-12.1	-2.1	13.1	0.3	-3.1
Кредити в іноземній валюті	2.3	4.4	-9.0	25.9	1.8	-1.7	16.0	7.9	2.6	7.4	-2.7	3.9

Як змінився рівень схвалення заявок на кредити корпоративному сектору у кварталі, що закінчився?

У цілому	-6.3	8.3	12.1	-20.0	12.6	16.4	-2.5	-4.1	1.3	-7.3	-11.7	-0.3
Кредити МСП	-6.4	18.5	7.3	-11.1	19.9	10.9	22.5	9.4	10.3	-2.5	-0.5	7.4
Кредити великим підприємствам	-8.4	-1.2	-3.3	-24.2	11.3	13.9	2.3	-4.3	1.2	-8.1	-20.6	-4.2
Короткострокові кредити	-5.6	8.3	11.3	-18.7	13.3	17.3	-1.6	2.8	2.7	-11.0	-6.4	3.8
Довгострокові кредити	-0.7	-1.0	-9.7	-24.5	9.8	7.2	-6.0	1.1	-0.7	-11.7	-19.9	-2.8
Кредити в національній валюті	2.3	15.6	11.2	-13.9	18.5	17.4	3.9	3.3	2.3	-13.8	-5.8	2.5
Кредити в іноземній валюті	-2.2	-3.1	-9.7	-24.5	2.3	0.6	-6.2	1.2	1.2	-4.5	-15.4	-2.7

Як змінилися цінові та нецінові умови схвалення заявок на кредити корпоративному сектору протягом кварталу, що закінчився?

У цілому												
Відсоткові ставки (підвищення – це жорсткіші умови)	-22.3	-31.7	-16.7	-40.9	-33.6	-38.3	0.4	11.1	-6.0	27.7	35.2	11.9
Зміни непроцентних платежів	2.9	7.7	-1.4	-0.2	-1.4	-7.1	0.1	-0.1	0.0	0.4	0.0	0.2
Розмір кредиту чи кредитної лінії	1.1	0.3	6.8	25.8	-3.3	-0.1	5.2	4.1	-2.4	-1.0	1.6	-3.7
Заставні вимоги	8.5	16.0	11.7	11.6	-1.0	-2.7	15.1	-6.4	0.3	2.0	15.0	-0.9
Обмеження, установлені кредитною угодою на позичальника	9.4	13.3	17.3	26.3	23.7	19.4	3.1	12.0	3.5	1.0	10.2	2.0
Строк кредиту	7.2	7.0	6.9	2.9	-8.1	0.9	0.8	-0.6	0.2	0.9	1.4	1.4
Малим і середнім підприємствам												
Відсоткові ставки (підвищення – це жорсткіші умови)	-25.5	-18.3	-13.2	-41.3	-39.9	-31.6	-26.6	-3.5	5.1	22.6	32.4	3.4
Зміни непроцентних платежів	3.2	7.8	-1.4	-0.2	5.3	-1.1	-6.5	-2.4	0.0	0.5	0.0	0.2
Розмір кредиту чи кредитної лінії	-1.8	-3.7	-3.0	22.8	3.0	0.0	-18.9	-5.1	0.0	7.9	0.2	-2.5
Заставні вимоги	9.9	5.4	4.4	8.8	-3.6	9.9	7.6	-6.4	-4.2	2.0	8.1	1.7
Обмеження, установлені кредитною угодою на позичальника	8.9	9.6	15.9	40.6	17.7	11.3	5.2	12.1	3.6	-4.6	0.8	0.9
Строк кредиту	3.5	3.5	3.6	2.0	-1.9	0.9	-5.7	-0.6	0.1	0.6	0.1	-7.1
Великим підприємствам												
Відсоткові ставки (підвищення – це жорсткіші умови)	-15.3	-31.6	-17.7	-40.5	-33.4	-38.2	0.3	11.5	-5.9	26.0	33.9	13.6
Зміни непроцентних платежів	3.2	1.5	0.3	-0.2	-1.4	-7.1	0.1	0.0	0.0	0.5	0.0	0.2
Розмір кредиту чи кредитної лінії	1.6	0.3	7.0	26.2	-3.0	-0.1	5.3	4.2	-2.5	-1.0	1.6	-3.7
Заставні вимоги	8.3	25.8	11.6	18.2	5.4	-2.9	13.9	-5.7	1.0	2.6	15.8	-0.2
Обмеження, установлені кредитною угодою на позичальника	9.5	13.3	17.2	26.4	24.1	19.4	3.1	18.7	3.5	1.0	10.3	2.0
Строк кредиту	7.4	9.2	6.9	2.9	-6.3	2.4	-5.6	-0.6	0.2	0.9	1.4	0.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Як змінився попит корпоративного сектору на кредити протягом кварталу, що закінчився, без урахування сезонних змін?												
У цілому	11.3	23.3	17.6	8.8	22.4	13.9	26.6	9.0	14.5	23.1	24.4	12.3
Кредити МСП	23.3	24.4	16.9	16.9	25.1	18.2	21.2	16.5	20.8	19.4	11.9	5.5
Кредити великим підприємствам	8.6	12.2	3.7	5.4	14.4	13.5	17.4	-1.5	0.1	10.4	22.0	11.0
Короткострокові кредити	10.4	18.2	16.7	4.0	22.4	14.9	24.4	4.5	16.4	23.3	23.1	10.3
Довгострокові кредити	1.5	7.2	-1.8	17.0	12.8	10.8	20.5	12.7	9.7	10.3	22.4	12.7
Кредити в національній валюті	11.3	22.2	18.3	10.2	22.4	13.9	26.2	5.5	11.8	23.9	23.3	10.6
Кредити в іноземній валюті	11.5	2.3	-2.6	-3.4	1.4	2.4	12.8	7.0	8.4	7.8	3.6	8.0
Як нижчезазначені фактори вплинули на зміну попиту корпоративного сектору на кредити у кварталі, що закінчився?												
Зміни відсоткових ставок	25.7	18.0	14.9	15.7	21.1	19.7	6.8	-5.5	0.8	-3.4	-5.7	-4.4
Потреба в капітальних інвестиціях	8.3	5.9	8.9	8.3	20.6	13.4	15.1	14.2	9.0	8.8	20.6	11.5
Потреба в оборотному капіталі	22.5	25.6	17.1	17.4	23.8	24.2	23.8	19.7	17.8	27.9	22.7	17.6
Реструктуризація боргу	12.9	20.3	16.3	17.3	20.6	15.2	7.2	-1.2	4.3	9.2	13.6	3.5
Внутрішнє фінансування	4.1	6.6	8.9	3.8	8.2	-4.4	-5.6	-2.9	9.1	5.4	-1.1	1.0
Кредити від інших банків	-8.9	-7.5	1.1	-12.8	-10.0	2.2	-9.7	-10.9	-5.5	-7.5	-5.8	-5.4
Продаж активів	1.9	1.7	1.8	1.6	1.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.7
Як, на Вашу думку, зміниться попит корпоративного сектору на кредити в наступному кварталі, без урахування сезонних змін?												
У цілому	29.9	20.0	31.6	38.8	39.3	40.6	30.2	35.5	21.5	17.6	12.9	25.8
Кредити МСП	29.6	26.3	21.0	39.8	36.7	34.2	34.5	40.3	33.0	17.3	31.0	28.9
Кредити великим підприємствам	23.2	13.1	18.2	27.9	31.0	30.9	18.4	27.6	15.9	10.5	5.8	22.6
Короткострокові кредити	31.9	27.6	30.6	32.3	41.7	41.8	26.4	37.4	21.7	18.1	17.3	30.6
Довгострокові кредити	10.2	2.0	9.5	28.4	34.0	27.6	20.1	25.6	6.5	7.4	9.4	20.0
Кредити в національній валюті	33.4	29.8	33.9	40.8	41.1	39.4	33.1	37.5	21.7	18.1	17.2	24.3
Кредити в іноземній валюті	-1.1	-1.8	-3.0	11.0	16.2	19.1	-2.2	14.8	4.1	1.8	6.5	-2.2
Яким, на Вашу думку, було боргове навантаження у корпоративному секторі протягом кварталу, що закінчився?												
У цілому	—	13.5	15.5	10.6	16.5	1.0	11.4	11.0	6.6	5.0	9.7	17.3
МСП	—	-4.1	-2.1	-4.9	10.0	-10.8	-10.9	-10.6	-2.5	-11.1	-14.4	-1.3
Великі підприємства	—	25.7	22.5	23.8	28.1	19.2	10.5	23.5	21.9	19.2	23.3	25.8
IV. Кредитування домогосподарств												
Як змінилися стандарти схвалення заявок на кредити домогосподарствам протягом кварталу, що закінчився?												
Іпотечні кредити	-0.5	0.1	-20.5	-7.0	-6.7	-6.9	-27.6	-3.1	-9.5	0.1	0.6	0.3
Споживчі кредити	-10.8	-17.4	-4.6	-24.3	-13.5	17.6	-26.4	-4.4	-16.6	9.8	-1.1	-13.1
Як нижчезазначені фактори вплинули на зміну стандартів схвалення заявок на кредити фізичним особам протягом кварталу, що закінчився?												
Вартість ресурсів та балансові обмеження	-7.4	-8.2	-4.4	-9.2	-4.2	-22.5	-19.5	-1.5	-0.8	0.0	5.8	-2.4
Конкуренція з іншими банками	-9.8	-19.9	-29.1	-10.6	-10.3	-15.5	-17.3	-33.4	-22.0	-10.5	-3.8	-7.5
Конкуренція з небанківськими установами	0.0	0.0	-4.9	-0.3	-3.7	-4.0	-4.1	-18.0	0.3	0.0	-1.2	-4.0
Очікування загальної економічної активності	-13.7	-17.4	-1.2	-16.8	-4.7	-12.2	-13.1	-14.7	-7.5	-5.4	8.5	-7.1
Інфляційні очікування	-6.7	-8.2	2.2	-0.1	-1.9	-6.0	-3.9	-8.6	-2.0	-1.6	-0.1	0.0
Курсові очікування	-3.3	-5.0	2.8	0.1	0.4	-6.0	-2.0	0.1	0.7	1.1	1.4	0.0
Очікування ринку нерухомості	-2.9	-2.5	0.1	-3.9	-4.0	-1.9	0.0	-4.5	-1.9	-0.2	-0.1	0.0
Очікування платоспроможності споживачів	-8.1	-9.5	-3.0	-5.8	-7.8	-2.9	-14.1	6.4	2.1	-4.4	-3.0	-4.9
Як, на Вашу думку, зміняться стандарти схвалення заявок на кредити домогосподарствам протягом наступного кварталу?												
Іпотечні кредити	-3.3	12.3	-5.7	4.1	-5.2	-12.3	-9.5	-4.0	-5.1	-3.4	3.4	-4.4
Споживчі кредити	-18.1	-18.3	-13.9	-31.5	-10.8	-8.3	-24.9	-23.3	-12.8	8.0	-0.6	-9.9
Як змінився рівень схвалення заявок на кредити домогосподарствам у кварталі, що закінчився?												
Іпотечні кредити	0.0	14.4	21.7	7.3	7.3	6.8	28.4	3.8	2.5	2.2	-2.3	0.4
Споживчі кредити	10.2	19.3	6.0	21.8	23.9	7.3	35.7	16.1	14.7	12.2	11.3	22.9
Як змінилися цінові та нецінові умови надання кредитів домогосподарствам протягом кварталу, що закінчився?												
Іпотечні кредити												
Відсоткові ставки за кредитами	-13.8	-2.6	-24.8	9.3	-7.5	-13.4	-28.0	-3.5	-3.5	4.3	10.7	6.6
Заставні вимоги	-0.5	0.0	0.0	-2.3	19.8	0.1	-24.4	3.2	-17.2	-1.8	1.0	0.0
Строк кредиту	0.1	-0.1	0.1	0.0	0.0	-0.1	0.4	0.3	0.0	0.0	-0.3	0.0
Зміни непроцентних платежів	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.2	0.0	3.1	3.2	0.0
Співвідношення суми кредиту до вартості іпотечної застави (LTV)	-0.5	-4.1	0.0	0.0	0.2	0.1	0.0	-0.3	-1.7	-0.6	1.0	0.0
Споживчі кредити												
Відсоткові ставки за кредитами	-6.3	-4.7	-12.8	-29.0	-20.9	-21.1	-28.5	-13.7	-13.2	-2.3	7.6	0.8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Заставні вимоги	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	-2.2	-17.9	-6.9	-2.8	13.5	-1.0	0.0
Строк кредиту	-14.2	-9.7	-14.0	-6.5	-7.7	-3.1	-3.5	-12.5	-8.3	-32.8	-1.6	-2.9
Зміни непроцентних платежів	-2.9	0.8	-3.1	-3.0	-1.1	-5.4	-3.7	-5.2	-1.5	-9.7	1.0	-0.9
Розмір кредиту	-15.6	-24.3	-11.4	-9.3	-18.3	-22.4	-9.1	-19.5	-35.9	3.8	-4.8	-3.8
Як змінився попит домогосподарств на кредити у кварталі, що закінчився, без урахування сезонних змін?												
Іпотечні кредити	14.3	16.9	24.7	15.3	42.8	37.4	32.4	25.2	32.7	10.5	-1.2	0.6
Споживчі кредити	25.7	15.3	22.4	21.7	45.7	4.6	35.0	40.1	46.7	7.4	26.6	36.8
Як нижчезазначені фактори вплинули на зміну попиту домогосподарств на кредити у кварталі, що закінчився?												
Іпотечні кредити												
Зміна відсоткових ставок	11.2	2.8	24.8	24.5	10.5	14.3	32.1	3.6	3.7	0.3	-0.5	3.3
Перспективи ринку нерухомості	0.5	2.7	3.0	12.4	15.2	15.4	5.1	7.4	12.9	12.7	8.6	1.0
Споживчі настрої	0.4	2.7	2.8	6.0	8.9	8.4	7.8	6.8	8.8	0.1	-6.5	-2.1
Заощадження домогосподарств	-2.9	0.1	3.1	5.3	7.6	3.2	3.6	6.9	7.0	3.9	6.8	4.4
Кредити від інших банків	0.0	2.5	0.4	9.0	0.9	2.7	-3.4	1.3	-2.4	0.0	-8.0	-5.0
Споживчі кредити												
Зміна відсоткових ставок	8.9	5.0	9.0	24.0	24.9	25.8	38.1	9.3	24.3	2.3	3.4	2.3
Споживчі настрої	8.7	13.8	19.1	13.4	27.2	24.3	16.2	31.0	22.7	19.4	7.2	12.2
Витрати на товари тривалого вжитку	13.1	1.5	12.9	19.2	17.5	10.5	12.1	31.6	14.1	9.6	5.9	8.2
Купівля іноземної валюти	8.4	3.3	-2.5	2.0	9.2	-0.9	-0.9	13.4	5.0	0.5	3.4	2.4
Заощадження домогосподарств	3.7	1.5	18.9	6.4	5.8	4.6	-0.3	32.1	22.4	1.9	5.8	6.3
Кредити від інших банків	0.2	1.1	2.5	11.7	-1.6	-9.2	-1.4	-9.4	29.1	12.0	0.8	3.4
Як, на Вашу думку, зміниться попит домогосподарств на кредити в наступному кварталі, без урахування сезонних змін?												
Іпотечні кредити	6.5	3.9	7.9	30.0	34.6	14.9	34.3	27.9	1.6	4.0	5.8	37.7
Споживчі кредити	31.4	25.4	23.2	44.2	52.9	39.3	32.0	40.3	24.2	14.0	14.3	45.4
Яким, на Вашу думку, було боргове навантаження у секторі домогосподарств протягом кварталу, що закінчився?												
У цілому	—	2.9	0.1	-1.0	6.3	6.0	9.0	21.1	7.0	10.2	-3.2	-5.4

Інформація про Опитування

Опитування про умови банківського кредитування – це аналітичний звіт за результатами анкетування банків, яке щокварталу проводить Національний банк України. Мета опитування – поглибити розуміння стану й тенденцій розвитку кредитного ринку Національним банком України та учасниками банківського сектору. Звіт містить узагальнені оцінки і прогнози змін стандартів та умов кредитування корпоративного сектору і домогосподарств, змін кредитного попиту тощо.

Цей звіт містить оцінку стану банківського кредитного ринку у I кварталі 2019 року та очікувань на II квартал 2019 року. Опитування проводилося з 19 березня до 10 квітня 2019 року серед кредитних менеджерів 50 банків.

Відповіді надали всі респонденти, їхня частка в загальному обсязі активів банківської системи становить 98%. Результати опитування відображають думку респондентів і не є оцінками чи прогнозами Національного банку України.

Із цим аналітичним звітом, даними анкет та додатковою інформацією про опитування можна ознайомитися на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку України за посиланням: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=20231434

Наступне опитування про умови банківського кредитування, що стосуватиметься очікувань на III квартал 2019 року, буде опубліковано у липні 2019 року.